

Tarptautinė mokslinė – praktinė konferencija
M A D O S I D E N T I T E T A S
I R I N O V A C I J O S
F I A I 2 0 2 4

**PRANEŠIMŲ
SANTRAUKOS**

ŽODINIAI PRANEŠIMAI

Tarptautinė mokslinė – praktinė konferencija **MADOS IDENTITETAS IR INOVACIJOS FIAI 2024**

1. **TEKSTILĖS PRAMONĖ ŠIANDIEN**

GYTĖ BĖKŠTIENĖ, LIETUVOS APRANGOS IR TEKSTILĖS ĮMONIŲ ASOCIACIJA

Tekstilės pramonėje artėjantys pokyčiai neabejotinai žymi svarbų tarptautinės tekstilės pramonės etapą. Europos Komisijos strategija tvariam tekstilės sektoriui numato įvairias iniciatyvas, kurios turės didelį poveikį tiek gamintojams, tiek vartotojams. Naujas reglamentas, skatinantis tvarumą, atsakingą atliekų tvarkymą, bei skaitmeniniai produktų pasai, leisiantys vartotojams gauti išsamesnę informaciją, yra tik keletas inovacijų, kurios iškilis tekstilės sektoriui ateinančiais metais.

2. **VANDENS PĖDSAKAS TEKSTILĖJE – REWAFT PROJEKTAS**

ALMA ŠNEIDARYTĖ, LIETUVOS APRANGOS IR TEKSTILĖS ĮMONIŲ ASOCIACIJA

REWAFT projektu siekiama didinti informuotumą apie vandens sąnaudų tekstilės sektoriuje mažinimą ir kelti studentų bei tekstilės įmonių darbuotojų tvarumo įgūdžius, susijusius su tvariu vandens naudojimu tekstilėje.

3. **TVARIOS GAMYBOS IŠŠŪKIAI**

INGA VALANČIENĖ, UAB NEAUSTIMA

“UAB „NEAUSTIMA“ Lietuvos pramonėje puikiai žinoma ne tik kaip patikima gamintoja, bet ir kaip oficiali industrinių atliekų perdirbėja, tvarumo idėjos tekstilės pramonėje įgyvendintoja. Iš siuvimo, mezgimo ir verpimo gamyklų superkamas tekstilės atliekas įmonė perdirba į regeneruotus pluoštus, kuriuos vėliau naudoja tolimesnėje neaustinių medžiagų gamyboje. Pranešime analizuojama perdirbamų tekstilės atliekų kiekio problema, nurodomos priežastys, dėl kurių šiai dienai nesirenkama panaudotų atliekų perdirbimo.

4. **LITHUANIAN FASHION IRONY: A TREND REVIEW**

DR. KRISTINA STANKEVIČIŪTĖ, VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS

Fashion irony is a trend that has been around since the times of Elsa Schiaparelli, but it has been researched very little. Having proposed a definition of the phenomenon as such and suggested a scheme of its classification based on the political reading of the concept of irony by Linda Hutcheon, the presentation reviews the forms of Lithuanian fashion irony. Three of the latter have been distinguished: designer irony, streetwear irony, and ironic fashion advertising. The paper focuses on designer irony, used as a creative instrument by emerging Lithuanian fashion creators like Justina Semčenkaitė, Adelė Burokaitė, Karina Panina, among others. Their work is discussed as an example of instrumental use of irony for the purposes of creative self-expression and social criticism.

5. **NEŠIOJAMAS PROTESTAS: KAS YRA MADOS AKTYVIZMAS?**

JUSTINA SEMČENKAITĖ, VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

Mada ir aktyvizmas visuomet buvo susiję, tačiau XXI a. tapo neišvengiama aktualija, kartu su padidėjusiu protestų kiekiu ir visuotiniu noru pasipriešinti. Pirmosios aktyvizmo apraiškos madoje siekia XVIII a., Prancūzijos revoliucijos metu ekstravagantišką aristokratijos madą supaprastinus iki kasdieninio kostiumo. Bėgant laikui, politinių santvarkų pokyčiai, padidėjusi vidurinėsios klasės įtaka ir pramonės perversmo padariniai padėjo madai atrasti dar daugiau būdų išreikšti oponuojančią poziciją. Korsetų atsisakymas, džinsai, mini sijonas, bikini tipo maudymosi kostiumėlis – tik keli pavyzdžiai iš daugybės liudijusių apie madą aktyvizmo kontekste. Šiandien mada nebėra tik tam tikro rengimosi stiliaus ar trumpalaikio populiarumo apibūdinimas. Šiuolaikiniame pasaulyje mada yra kompleksinis kultūrinis fenomenas, savyje talpinantis skirtingas reikšmes ir interpretacijas.

6. KONCEPTUALIOS DRABUŽIŲ KOLEKCIJOS KAIP TERAPIJA

MILDA JANKUVIENĖ, STELLA JUSTINA KASPERAVIČIENĖ, KAUNO KOLEGIJA

Tyrimo tikslas. Apsvarstyti konceptualios drabužių kolekcijos kūrimo reikšmę kaip terapiją mados dizaino studijų programos studentų darbuose. Reikšminiai žodžiai: konceptualumas, drabužių kolekcija, kūrybiškumas, terapija, psichologinės traumos. Tyrimo metodai. Turinio analizė ir stebėjimas, vizualinės medžiagos analizė, empirinis tyrimas. Rezultatai ir (arba) išvados. Tyrime aptariama pastebima tendencija tarp studentų semtis įkvėpimo iš psichologinių sutrikimų, traumų bei kitų ligų. Pastebima, kad vis dažniau studentai gvildena depresijos, nerimo, šizofrenijos, baimės temas, kurias galiausiai pasirenka kaip savo baigiamojo darbo temą. Tyrime paaiškėja, kad gilinimasis į tokio pobūdžio temas per konceptualaus dizaino prizmę, veikia terapiškai. Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Apibendrinant tyrimą, galima teigti, kad studentams konceptualių drabužių kolekcijų kūrimas tampa kaip terapijos priemonė ir būdas geriau save pažinti.

7. APSAUGINIŲ PIRŠTINIŲ DIZAINAS TARPTAUTINIAME PRAMONINIO DIZAINO KONKURSE „RED DOT DESIGN AWARD“

DR. VIRGINIJUS URBELIS, GRANBERG LT TYRIMŲ IR KŪRYBINĖS GRUPĖS VADOVAS

Pristatomos įvairioms pramonės šakoms sertifikuotos apsauginės pirštinės, skirtos ekstremalioms darbo sąlygoms gelbėtojų ir kalnakasybos operacijose, naftos, dujų, statybų sektoriui, kariuomenei, policijai ir kt. darbams padidintos rizikos pramonės šakose. Pirštinių megztinė medžiaga ekstremaliai atspari pjūviams, dūriams, plėšimui, dildymui. Produktas sukurtas ir pagamintas kartu su Norvegijos bendrove Granberg AS, apdovanotas pasauliniame pramoninio dizaino konkurse „Red Dot Design Award“.

8. JEI PAMIRŠIME MES, PAMIRŠ IR MUS... PARTIZANŲ UNIFORMŲ SUKŪRIMAS - ATKŪRIMAS

GIEDRIUS PAULAUSKAS, GIEDRIAUS PAULAUSKO STUDIJA

Daugeliui jaunosios kartos žmonių, karas po karo, geriausiu atveju, tik romantizuoti pasakojimai. Karinių drabužių rekonstrukcija leidžia atgaivinti istoriją. Uniformos dėvėjimas pasipriešinimo dalyviams reiškė nepriklausomos Lietuvos valstybingumo įprasminimą, pasiaukojančią visos tautos valią ir teisę gyventi laisvoje, suverenioje demokratinėje valstybėje. Gilintis į šią sritį mane paskatino tai, kad mano senelis, Jonas Lukošius, buvo partizanas. Žinodamas savo šeimos istoriją, susidomėjau partizanų uniformomis. Partizanai buvo savanoriai, kovoje, prieš sovietų sąjungos valdžią Lietuvoje, susibūrę į organizacijas ir pagal galimybes dėvėję uniformas arba specialių simbolių antsiuvus - laisvės karių skiriamuosius ženklus. Atlikdamas kostiumo dizaino tyrimą, neskaičiavau laiko, praleisto muziejų archyvuose, saugyklose, vartant knygas, skaitant dokumentus, analizuojant nuotraukas, klausantis amžininkų pasakojimų ir tik sudėjus atskirus faktus iš skirtingų šaltinių, atlikau bandymus, kurie privedė prie galutinio rezultato: išanalizuota, kokias uniformas dėvėjo Lietuvos partizanai, kokia simbolika slypėjo jose, bei visatai autentiškai sukurta - atkurta. Dirbant siekta atskleisti tai, kas mažiausiai išlikę, ko šiuolaikinis žmogus jau nebegali apčiuopti. Išlikusių partizanų uniformų praktiškai nėra, o aš gi dizaineris ir žinau kaip tai padaryti, - kas gi kitas, jei ne aš, tokiu būdu galiu pastatyti paminklą to laikmečio partizanams, ryšininkams, rėmėjams! Žinoma, be tarpukario uniformų tyrimo neįmanoma įsivaizduoti pokario partizanų aprangos. Pradėjau sunkų, bet prasmingą darbą. Originalių partizanų kostiumų yra išlikę vienetai, tad man atrodė vertinga juos rekonstruoti, sukurti - atkurti, kad taptų muziejinėmis vertybėmis. Buvo įdomu dirbti su to laiko audiniais, taikyti to laiko technologijas, remtis tuometėmis konstrukcijomis. Man svarbu, kad uniforma atrodytų autentiška, kad nebūtų galima atskirti, kada - šiais ar anais laikais - ji pasiūta. Tai yra kaip mokslinis darbas. Aš, kaip tyrinėtojas, dizaineris įsitikinęs, kad privalu gerbti savo praeitį ir ateities kartoms palikti išliekamąją vertę turinčius daiktus, juolab, kad šalies muziejuose labai mažai arba beveik nėra išlikusių autentiškų tarpukario ir pokario laikotarpio drabužių ar jų detalių. Kadangi siekiu autentikos, unikalumo ir profesionalumo, privalau nuolatos gilinti žinias, vartyti nuotraukų albumus, skaityti archyvinius dokumentus, galvoti, kaip viską pateikti, kaip atrasti vis naujų.

9. ALTERNATYVAUS ĮVAIZDŽIO KŪRIMAS

SILVIJA GRUŠNIENĖ, VILNIAUS KOLEGIJA

Įvaizdis reklamose, fotosesijose - atskira sritis, kuri labai įdomi ir kūrybiška. Kūrybinis procesas reikalauja daug pastangų ir ieškojimų, svarbus aspektas - atsakingas vartojimas. Tikslas - sukurti originalias įvaizdžio derinimo su šukuosena idėjas naudojant alternatyvias šukuosenų konstrukcijas ir nekasdienius sprendimus. Svarbus procesas - kaip sukurti unikalias, avangardines sudėtingas šukuosenas, paruošti pridėtinius plaukus, kaip gaminti alternatyvių perukų karkasus, kaip dirbti su skirtingu pluoštų plaukų faktūromis ir jų pagalba įgyvendinti naujai kuriamus įvaizdžius, siekiant pagreitinti mokymosi ir idėjos įgyvendinimo procesą.

10. SUSTAINABLE LIVING IN MODERN WORLD

EVIKA MUIZNIECE; REZEKNE ACADEMY OF TECHNOLOGIES, LATVIA

The question of sustainability in fashion has become a head topic during passed years in Europe due to pollution effects made by fashion industry that affect both - landfills and factory made air pollution what is an effect of overproduction of "fast fashion". In EU, the regulations has been made for countries to sort textile separately by 2025, but the directives are created only for managing the waste, not the industry itself, nevertheless the global situation is suggesting, that fast fashion has to be limited by all means to decrease the biological footprint it makes. Up-cycled fashion is one of the ways how the problem might be resolved, but there are several practical issues, which makes this kind of fashion production process complicated. In the presentation two examples of making up-cycled fashion collections will be described in circumstances of two different countries - Latvia and Turkey - for setting a question for further discussions about how the process can be managed to make it both: potentially profitable and factually working in terms of more sustainable living.

The aims of the research:

- 1) to explore practical backgrounds of raw materials accessibility in Latvia and Turkey;
- 2) to create a fashion collection on up-cycled material basis, taking into consideration the total costs and time;
- 3) to initiate a possible co-working plan between two countries (Latvia and Turkey) in terms of up-cycled fashion production.

11. DECORATIVE SOLUTIONS IN NATURAL LEATHER ACCESSORIES IN WOMEN'S FASHION DESIGN

ILZE LIEPIŅLAUSKA, ZELMA PĪGOŽNE, REZEKNE ACADEMY OF TECHNOLOGIES

Accessories are an essential component of fashion. They not only serve a practical purpose, but they also allow individuals to express their personal style. The history of accessories in fashion dates back centuries, and it has evolved significantly over time. A woman is a person who wants to express herself, set accents, follow fashion changes. The beauty of nature is the inspiration for the creation of accessory designs, with its blooming flower meadows, rich in colors, shapes and textures. Women's fashion is rich in various accessories, such as hair ornaments, earrings, brooches, bracelets, belts, bags and, of course, shoes. In this study, we experiment with low heel shoes, or everyday sports shoes, decorated with flower motifs, with the possibility to transform and create a composition of leather flowers on the shoes, changing the color range of the flowers, combining them according to the outfit or everyday mood. Accessories can be used to complete an outfit by adding or subtracting elements. For example, if the outfit is more luxurious, you can balance the look by wearing simple shoes. Or, if the outfit is simple, brave accessories can be added to make the overall image more original. The decorative accents of the shoes can bring out the personality, transform the overall image, create a unified look, balance the outfit, and can be applied to different tastes and situations. Understanding the importance of accessories in fashion is crucial to enhancing your personal style. In the research, the author experiments with the ways and techniques of connecting the elements of the decorative flower composition, as well as possible metal furniture, which can best be used so that the decorative elements - flowers - can be transformed in many ways. Natural leather is used as a material, creating a sustainable and high-quality product.

12. ECO PRINTING WITH NATURAL TEXTILES: A SUSTAINABLE APPROACH TO FASHION DESIGN

ZAIGA LĀCE, SILVIJA MEŽINSKA, REZEKNE ACADEMY OF TECHNOLOGIES, LATVIA

Objective: This research aims to explore the innovative technique of eco printing with natural textiles as a sustainable solution for the fashion industry. Specifically, it seeks to investigate the potential of eco printing to address environmental concerns and meet consumer demand for eco-friendly products. Through this research, the Author aims to contribute to the development of sustainable practices within the fashion industry, particularly in the Latgale region of Latvia.

Eco printing involves the direct transfer of plant pigments onto fabric, creating unique and intricate patterns that reflect the beauty of nature. This process utilizes locally sourced botanical materials such as leaves, flowers, and bark, thereby reducing the carbon footprint associated with traditional textile printing methods. By harnessing the natural dyes present in these materials, eco printing minimizes the need for synthetic chemicals and conserves water, making it an environmentally responsible choice for textile production.

In addition to its ecological benefits, eco printing promotes the utilization of zero waste and leftover materials in fashion design. By repurposing organic matter that would otherwise be discarded, designers can create one-of-a-kind prints while minimizing environmental impact. This approach aligns with the principles of circular fashion, where resources are kept in use for as long as possible, reducing the industry's reliance on virgin materials and contributing to a more sustainable future.

Furthermore, eco and botanical prints serve as a distinctive identity for the Latgale region and its local designers. Drawing inspiration from the rich natural landscapes of Latvia, these prints showcase the unique flora and fauna of the area, providing a sense of place and cultural significance to fashion collections. By incorporating elements of Latgalian botanical motifs into their designs, designers not only celebrate their regional heritage but also differentiate themselves on the global stage, offering consumers a glimpse into the beauty and craftsmanship of Latvian fashion.

In conclusion, eco printing with natural textiles offers a promising avenue for sustainable innovation in the fashion industry. By prioritizing the use of natural materials, minimizing waste, and embracing regional identity, designers can create fashion that is both environmentally conscious and culturally meaningful, paving the way for a more responsible and globally recognized approach to textile design.

Conclusions:

1. **Environmental Responsibility:** Eco printing with natural textiles presents a sustainable alternative to traditional textile printing methods, significantly reducing the environmental impact of fashion production. By utilizing locally sourced botanical materials and minimizing the use of synthetic chemicals and water, eco printing contributes to the conservation of natural resources and mitigates pollution in the fashion supply chain.
2. **Zero Waste and Circular Fashion:** The process of eco printing encourages the repurposing of organic matter, leading to zero waste in fashion design. By transforming leftover materials into intricate botanical prints, designers can embrace circular fashion principles, keeping resources in use for longer and reducing the industry's reliance on virgin materials.
3. **Cultural Identity and Regional Heritage:** Eco prints inspired by Latvian flora and fauna not only showcase the unique beauty of the Latgale region but also contribute to the preservation of local cultural heritage. Incorporating botanical motifs into fashion designs adds a sense of place and identity, distinguishing Latvian fashion on the global stage and fostering appreciation for regional craftsmanship.
4. **Innovation and Differentiation:** Eco printing offers fashion designers a platform for innovation while meeting the growing demand for eco-friendly products. By experimenting with natural dyes and botanical materials, designers can create distinctive prints that resonate with environmentally conscious consumers, setting themselves apart in the fashion market.
5. **Path to a Sustainable Future:** Through research and application of eco printing techniques, the fashion industry can move towards a more sustainable future. By prioritizing eco-friendly practices, minimizing waste, and embracing local identity, designers can contribute to a global shift towards more responsible and environmentally conscious textile design.

Keywords: Eco printing, Natural textiles, Sustainable fashion, Zero waste, Circular fashion, Botanical prints, Latgale region, Environmental impact, Local identity, Fashion design innovation

12. TVARUMAS MADOS DIZAINO KŪRYBOJE

RIMANTĖ RIMGAILAITĖ, VILNIAUS KOLEGIJA

Sąsaja tarp tvarios mados ir drabužių dizainerio, kūrybiškumo kontekste. Kaip šiandien galime būti tvarūs ir prisidėti prie kilnių darbų, nesivadovaudami tik marketinginiais triukais.

13. MENAMAS KŪNAS FOTOGRAFIJOS IR MEDIJŲ MENE

TAMARA PATHAK, VILNIAUS KOLEGIJA

Menamas kūnas, kaip šiuolaikinio meno raiškos atvejis, praplečia kūno suvokimo ribas ir pabrėžia kūno konceptualias galimybes. Klausimas kyla iš prigimtinio arba iš aplinkos formuojamo supratimo ir vertinimo, kokį kūną kuria mūsų vaizduotė, kas slypi menamo (nesamo, įsivaizduojamo) kūno formavime. Menamas kūnas aptinkamas dar ankstyvuojų istoriniu laikotarpiu, tačiau nuo XX a. 7 deš., įsigalėjus konceptualiajam menui, menamo kūno atvejai pasitaiko vis dažniau – fotografijoje, video ir instaliacijų mene, tapyboje, t.t. XXI a. menamas kūnas pradėtas dažniau naudoti ir komerciniuose atvaizduose (reklamoje), taip pat pastebimas mados fotografijos ir kitose medijose. Menamas kūnas galėtų būti tapatinamas su nesamu, iš dalies tinka įsivaizduojamo kūno atitikmuo. Neatsiejama menamo kūno sąlyga – tai užuomina, ženklas ar pėdsakas, kad žmogaus kūnas yra, buvo, bet tiesiogiai mes jo nematome. Vienas dažniausiai pasitaikančių pavyzdžių – rūbai, kostiumai, aksesuarai, kas tiesiogiai nukreipia mintis apie žmogų, žmogaus kūną, kas jau pradeda formuoti tam tikrą vaizdinį mūsų galvoje. Žiūrovas menamą kūną nujaučia, numano, įsivaizduoja. Menamas kūnas turi gana ribotas vaizdavimo galimybes, juk pernelyg atpažįstamas, matomas, figūratyvus, realistiškai vaizduojamas kūnas tampa žmogaus kūno atvaizdu, kas nutolina nuo konceptualių menamo kūno galimybių. Tuo tarpu pateikiant kūną pernelyg abstraktų išskyla grėsmė prarasti ryšį su perteikiamu vaizdu ir nepalikti tos vadinamos vedančiosios linijos, kuri ir nukreipia mintis formuoti vaizdą mūsų mintyse. Kūno problema šiandien išlieka itin aktuali įvairiose visuomenės gyvenimo srityse – tai atsispindi ir šiuolaikiniame mene. Skaitmeninių medijų įsigalėjimas neretai priverčia susimąstyti apie tai, kas yra tikra, o kas ne, kas egzistuoja, o kas tebėra fantazijos, įsitikinimų ar pasąmoninio suvokimo rezultatas. Žmogaus kūnas tampa priimtinas ir suvokiamas labai įvairiuose formose ir kontekstuose. Pranešimo tikslas yra aptarti menamo kūno sąvoką, apžvelgti jo atvejus bei išskirti kaip jau egzistuojantį, tačiau rečiau atpažįstamą ir žinomą menamo kūno reiškinių bei apžvelgti menamo kūno atvejus mados fotografijoje.

14. OFF-WHITE RTW KOLEKCIJOS ANALIZĖ

UGNĖ KOLYČIŪTĖ, VILNIAUS KOLEGIJA

Susipažinimas su off-white įkūrėju, taip pat naujuoju off-white mados direktoriumi Ibrahim Kamarą ir jo sukurta kolekcija. RTW Fall 2023 kolekcijai Ibrahimas Kamara sukūrė unikalų pasakojimą apie kosmines keliones ir jo gimtąją Sierą Leonę. Kolekcijos vieta atitiko pačio dizainerio pradžios kelionės tašką „mėnulio dulkių“ raudonąją žemę, kuri taip pat atspindėjo turtingą aliuvinę neasfaltuotų kelių Vakarų Afrikoje aurą. Dizaineris unikaliai pažiūrėjo į tvarumo idėją. Pavyzdžiui, automobilių ar dviračių ratai tapo apskritais motyvais ant pagal užsakymą pagamintų nérinių; dailaus kirpimo bleizerių užtrauktukai buvo perdirbti iš pristatymo maišelių, o oranžiniai motociklų galiniai žibintai tapo kvadratinų batų detalėmis. Vietovės reljefo raštuoti drabužiai, padangų vėžės, žemėlapiu spausdintos suknelės ir batai parodė, kad tai buvo kelionė iš A į B - iš dizainerio gimtinės į mėnulį.

15. DARNI PLĖTRA IR SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ MENŲ IR KŪRYBINIŲ TECHNOLOGIJŲ FAKULTETO STUDENTŲ KŪRYBINIUOSE DARBUOSE

EVITA KRYŽEVIČIENĖ, ALMA KNIEŽIENĖ, VILNIAUS KOLEGIJA

Darni plėtra ir socialinė atsakomybė apjungia tiek kolegijos bendruomenę, tiek socialinius partnerius, švietimo įstaigas ir visus, kurie neabejingi darniems ir smagiems projektams, o platus kūrybiškų studijų programų spektras fakultete sudaro sąlygas įvairiapusiai kūrybai. Darni plėtra ir socialinė atsakomybė - Vilniaus kolegijos veiklos prioritetas ir horizontalusis strateginis tikslas.

Menų ir kūrybinių technologijų fakultete išskiriamos dvi strateginės darnios visuomenės kultūros kryptys – Tvarios mados plėtra ir Lietuvos kultūros stiprinimas. Siekiant stiprinti Tvarios mados plėtros kryptį fakultete didelis dėmesys kreipiamas atsakingam aprangos gaminių vartojimui, tvarumui, taip pat siekiama plėsti visuomenės sąmoningumą, pristatant beatliekę gamybą, kūrybą iš antrinių žaliavų. Lietuvos kultūros stiprinimas – tai svarbi Lietuvos darnios plėtros kryptis, kuria siekiama stiprinti Lietuvos kultūrą ir didinti jos prieinamumą bei siekti didesnio visuomenės įsitraukimo dalyvaujant kultūriniuose renginiuose, kuriant teigiamą Lietuvos įvaizdį, didinantį jos žinomumą pasaulyje.

16. ATSAKINGO VARTOJIMO ĮPROČIŲ FORMAVIMAS ĮGYVENDINANT TVARIOS MADOS PRINCIPUS

ASTA KISIELIŪTĖ, VILNIAUS KOLEGIJA

Mados industrija - vieną taršiausių gamybos sričių, kuri atsakinga už dešimtadalį dėl žmonių veiklos išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir net už penktadalį vandens nuotekų. Prognozuojama, kad 2030 metais pasaulyje gyvens 8,5 milijardo žmonių, todėl bendras drabužių sunaudojimas išaugs 63 procentais arba 500 milijardų tonų marškinėlių. Kasmet suvartojamų drabužių kiekis didėja ir šiandien vartotojas nuperka 400 procentais daugiau drabužių nei prieš 20 metų. Iš 100 milijardų kasmet pagaminamų drabužių, 92 milijonai tonų atsiduria sąvartynuose. Todėl norint atsakingai vartoti, atsižvelgiant į gamtosaugines problemas, reikia mokėti atpažinti drabužius, pagamintus tvaresniais būdais. Natūralūs planetos išteklių nuolat senka, o cheminėmis medžiagomis gausiai teršiamas dirvožemis, kai norima užauginti medvilnės pluoštą. Šis kultūros pasėlis sudaro nedidelę dalį pasaulio žemės ūkio paskirties žemės, bet jam sunaudojama 16 proc. pasaulio insekticidų – daugiau nei bet kuriam kitam pasėliui pasaulyje. Dideli kiekiai neperdirbamų aprangos gamybos atliekų patenka į sąvartynus. Sintetiniam pluoštui išgauti daug vandens nereikia, bet kiekvieną kartą skalbiant tokio audinio drabužius išsiskiria daugiau kaip 2000 poliesterio dalelių, kurios nukeliauja į atvirus vandenį ir juos užteršia. O vandens gyvūnai dažnai plastiko šiukšles palaiko maistu.

Aprangos gamintojai siekdami tapti tvaresniais, drabužių gamybai naudoja audinius, pagamintus iš ekologiško medvilninio pluošto arba lino, bambuko pluošto, kuriam užauginti nenaudojamos cheminės medžiagos. Be to, tekstilės pramonė naudoja perdirbtus pluoštus, o drabužių kūrėjai taiko beatliekį aprangos kūrimo modelį, kai gamyboje nesusidaro medžiagų gamybinės atliekos. Tarptautinės kompanijos kuria drabužius iš biologiškai suyrančių medžiagų arba naudoja medžiagas, kurios pagamintos iš šalutinių auginimo produktų kaip ananasų lapai, sojos pupelių luobelės, arbatos lapeliai, jūros dumbliai ir kt. O netrukus drabužių rinkoje įsivyras skaitmeninė mada, kuri suteiks mados kūrėjams galimybę plėtoti tvaresnį ir kūrybiškesnį mados verslą.

Siekiant tapti atsakingu mados vartotoju, reiktų naudotis drabužių nuoma, formuoti savo garderobą įvedant ir dėvėtus drabužius, domėtis kaip gaminami drabužiai, kuriuos norite įsigyti bei tinkamai prižiūrėti savo aprangą. Tvarus drabužis - tai nenupirktas drabužis,- teigia straipsnio autorė.

STENDINIAI PRANEŠIMAI

Tarptautinė mokslinė – praktinė konferencija
MADOS IDENTITETAS IR INOVACIJOS FIAI 2024

1. ĮVAIZDINĖ FOTOSESIJA „SKAUSMAS PO VANDENIU“

GRETA SELIUKAITĖ (DARBO VADOVĖ SILVIJA GRUŠNIENĖ), VILNIAUS KOLEGIJA

Pagrindinis projekto tikslas yra sukurti įvaizdinę fotosesiją, kuri transliuotų tvarumo ir vartotojiškumo mažinimo principus, perteiktų tam tikrą emocinę būseną, psichologinį portretą, išorinius bei sociologinius veiksnius. Tai aktuali žinutė apie tvarų požiūrį į aplinką, socialines, psichologines, tvarumą didinančias ir vartotojiškumą mažinančias problemas.

2. ANTROPOMETRIJOS ĮTAKA MADOS PRAMONĖS TVARUMUI

MARGARITA KNYSTAUTAITĖ, FAUSTA RUTKAUSKAITĖ, EUGENIJA STRAZDIENĖ; VILNIAUS KOLEGIJA

Vartojimo reikmenų kūrimo procesai, ypač mados pramonėje, yra neatsiejamai susiję su antropometriniais žmogaus kūno matavimais. Drabužių gamyboje jie yra būtini nustatant tikslų drabužių dydį ir jų atitikimą individualiai figūrai. Anksčiau kūno matavimai buvo atliekami daug laiko reikalaujančiu rankiniu būdu, tačiau šiais laikais naudojami stacionarūs arba nešiojami 3D kūno skaitytuvai. Iki šiol dėl netinkamo dydžio išmetama arba lieka nenuperkta daugybė aprangos gaminių. Pateikiami penkių geografinių regionų – Europos, JK, Japonijos, Kinijos ir Meksikos – vyrų ir moterų kūno formų analizės rezultatai, siekiant nustatyti tuos kūno matmenis, kurie turi didžiausią įtaką drabužių dydžių tinkamumui.

3. CASE STUDY OF FLEXSIM APPLICATION IN THE EFFICIENCY ANALYSIS OF GARMENT MANUFACTURING PROCESSES

GABIJA JONELIŪNAITĖ, KAMILĖ ASANAČIŪTĖ, AISTĖ PALIULYTĖ, EUGENIJA STRAZDIENĖ; VILNIAUS KOLEGIJA

The aim of the work was to analyse the effect of shirt manufacturing line modernization on the basis of real-time production process simulation with FlexSim software. For the modernization high-speed universal sewing machine and automated equipment for buttonholes and buttons sewing were introduced. Obtained results have shown that modern equipment allows to speed processes, thus making balancing of operation timing more effective and shortening production time. Advanced and high-speed machinery can bring additional value, because during its non-working time subcontracting services can be provided for the other companies.

4. AUTORINĖ KŪRYBINĖ KOLEKCIJA "KARALIŠKO GARDEROBO ETIKETAS IR TAISYKLĖ

VIKTORIJA JOCYTĖ (DARBO VADOVĖ MORTA NAKAITĖ), VILNIAUS KOLEGIJA

Šiais laikais mūsų nuomonę formuoja išorėje esantys žmonės. Kartais mūsų mintis, jausmus ir elgseną gali paveikti, mums patiems to nesuprantant. Žmonės, kurie daro šią įtaką, turi labai didelę galią žmogaus psichologijai ir gyvenimui. Viena iš šios galios turėtojų buvo Didžiosios Britanijos Karalienė Elizabeth II. Monarchė per visą savo valdymo laikotarpį sužavėjo daugybę pasaulio žmonių, tapo galingos įtakos objektu. Baigiamojo projekto tema pasirinkta „Karališko šeimos garderobo etiketas“ norint išanalizuoti nepriekaištingai sukurtą Monarchės įvaizdį, kuris neegzistuoja be tam tikro etiketo ir taisyklių. Ryški spalvų paletė, detalės ir etiketo fragmentai taip pat atsispindi eksperimentinėje kolekcijoje. Kiekviena stiliaus detalė yra itin svarbi, nes tik ji gali parodyti skleidžiamą žinutę pasauliui. Elizabeth padarė didelę įtaką mados pasauliui ir tapo stiliaus ikona. Ji, jos karaliavimo tonas, jos drabužiai buvo paremti ramiu pasitikėjimu savimi ir užtikrinta savasties samprata, kurioje asmeninis stilius buvo svarbesnis už tendencijas ir madas. Žinoma, galbūt ji neturėjo Holivudo žvaigždės žavesio ar gebėjimo pakeisti mūsų aprangos sampratą, kaip tai padarė kiti, tačiau Jos Didenybės palikimas yra mados kelionė, kuri yra nepalaužiamos tapatybės ir tobulumo pamoka.

5. AUTORINĖ KŪRYBINĖ KOLEKCIJA "FAKE IT UNTIL YOU MAKE IT"

RENATA MEDINYTĖ (DARBO VADOVĖ JOLITA RAUPELIENĖ); VILNIAUS KOLEGIJA

Šiais laikais tarp jaunimo labai aktualu kalbėti apie savo patirtas vaikystės traumas ir kaip jos daro įtaką žmogaus ateičiai. Vaikystė, tai įsimintiniausias laikotarpis gyvenime. Suaugęs žmogus dažnai remiasi vaikystės patirtimi siekiant užsibrėžtų tikslų. Būdamas mažu, vaikas yra smalsus, naivus ir drąsus, norintis viską pamatyti, sužinoti, atrasti, patirti. Tačiau patirtys ne visada būna geros. Viena skaudī patirtis gali sukelti problemų visam gyvenimui. Be abejo nėra problemų, kurios būtų neišsprendžiamos, tačiau kiekvienas tai sprendžia savu laiku ir skirtingu būdu, o keletui viena vaikystės problema gali kainuoti ankstesnę mirtį. Autorinė kūrybinė kolekcija „Fake it until you make it“ kviečia žmones pažvelgti ir spręsti vaikystės problemas per humoro prizmę į viską žiūrint su juoku, siekiant aukštų standartų ateityje.

6. THE INVESTIGATION OF BENDING RIGIDITY OF TEXTILE MATERIALS

FAUSTA RUTKAUSKAITĖ, MARGARITA KNYSTAUTAITĖ, GODA BUTRIMAITĖ, EUGENIJA STRAZDIENĖ;
VILNIAUS KOLEGIJA

Nowadays various types of software, e.g. Gerber AccuMark, Lectra Modaris 3D Fit, Clo3D uses different methods and different equipment for bending behaviour investigation. Furthermore, this software is mostly applied in industrial environment for garment development where companies usually do not invest much in testing equipment and do not devote enough time for fabric investigations. For this reason, 3D CAD software usually offers databases of already tested fabrics. Still clothing pattern makers can test fabrics by themselves, e.g. by using simple fabric stiffness testers FST, but the accuracy of such testing results may be not very high.

Therefore, the aim of this work is to investigate the conformity and differences between the results of bending rigidity testing, performed by two groups of clothing pattern makers while imitating real testing conditions in industrial environment and to analyse the effect of these differences for garment virtual simulation using Lectra Modaris 3D Fit software.

7. THE ANALYSIS OF REGIONALLY-SPECIFIC ANTHROPOMETRICAL DATA

GUODA BUTRIMAITĖ, EUGENIJA STRAZDIENĖ, VILNIAUS KOLEGIJA; DESARA GJINI, TIRANA POLITECHNICAL UNIVERSITY

The development processes of consumer products, especially in fashion industries, are inextricably linked to human body measurements. In garment construction they are essential for the definition of exact size and good fit of clothing. Earlier body measurements were taken by time-consuming tape measures, but nowadays 3D stationary and hand-held whole-body scanners are used. Bad fitting causes garment waste and their inefficient production, which results in the problems of wastage and carbon emissions due to disposal in the clothing global supply chains. The paper presents the results of body shape analysis performed for men and women populations of five geographical regions - Europe, UK, Japan, China, and Mexico, with the aim to define significantly differing measurements, which would be crucial for well-fitted garments when addressing their production business for a specific geographical market. The analysis of Alvanon body measurement data showed that such measurements as: Total height, CB neck to wrist, Waist circumference, Head circumference, Across shoulder and Neck circumference differ significantly for men and women populations in analyzed geographical regions. In general, European population - men and women - are taller and have wider waists.

Konferencijos partneriai:

Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacija LATIA

UAB Neaustima

Rezekne Academy of Technologies, Latvia

Lietuvos
aprangos ir
tekstilės įmonių
asociacija

latia

RTA
RĒZEKNES TEHNOLOĢIJU AKADĒMIJA

neaustima